

Antonio Cantos Camps, *El traje de la labradora valenciana*, Valencia 1980, ss. 47, ryc. 12, w tym 3 barwne.

Ubiory regionalne Hiszpanii wyróżniają się niezwykle różnorodnością i bogactwem rozwiązań ornamentalnych. Obecnie zanikają zarówno w ubogich jak i bogatych regionach wiejskich, ze względu na wysoką cenę tkanin i ozdób. Utrzymują się głównie w odciętych od wpływów miejskich regionach górskich i w ubogiej Andaluzji. A. Cantos Camps omawia interesujący typ strojów świątecznych, głównie kobiecych, w dawnym królestwie Walencji, należącym do bogatszych części Hiszpanii. Są to ubiory wieśniaków, ogrodników i sadoowników podmiejskich noszone podczas licznych dorocznych uroczystości. Różnią się one znacznie od innych strojów hiszpańskich, są bowiem uszyte z różnych typów tkanin jedwabnych, aksamitów i wzorzystych brokatów, noszonych na batystowych bluzkach czy koszulach. Stroje te są właściwie uproszczoną wersją ubiorów kobiecych z XVIII wieku, z charakterystycznymi rozszerzonymi spódnicami i fartuszkami. Tylko niektóre dodatki, okrycia wierzchnie i wysokie fryzury odbiegają od wzo-

rów epoki Burbonów. Stroje dziecięce, podobnie jak w XVIII wieku, są zminiaturyzowanymi ubiorami dorosłych. Pochód podmiejskich ogrodników w osiemnastowiecznych dworskich szatach, jaki zaludnia kilka razy do roku ulice Walencji, zasługuje na odnotowanie jako przykład rzadkiego już w Europie tradycjonalizmu.

I. Turnau